

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM. 1970. NOVEMBER 26.

ÁRA: 60 FILLÉR

KÖSZÖNTJÜK PÁRTUNK X. KONGRESSZUSÁT

Nyolc év nem kis idő a szocializmus építésének negyedszázados történetében. Pártunk kongresszusa — kifejezetten és közelebbről — ennyi időt fog át: négy évet a múltból, négyet a jövőből. Elemzésre kerül a kommunizmus fórumán: mit tettünk jól, hol mutatkoztak munkánkban hiányosságok, hibák; milyen a mai világpolitikai és belső helyzet; milyen egyértelmű szükségszerűséggel meghatározott követelmények, illetve különböző lehetőségeken át megközelíthető feladatok adódnak ezekből számunkra, melyeket megvalósítva, lényeges lépéssel juthatunk előbbre a szocializmus teljes felépítésének útján.

Ez az elemzés, értékelés és feladatmeghatározás nagyon nehéz. A nemzetközi helyzet igen bonyolult. A forradalmi feszültségek továbbra is az úgynevezett harmadik világban a legélesebbek. A szocialista táboron belüli ellentmondások — ha lassan és egyelőre következtelenül is —, a kibontakozás irányába mozognak. Az NSZK szocialista országok felé folytatott politikájának fordulata jelentősen hozzájárulhat az európai feszültség csökkenéséhez. Az Amerikai Egyesült Államok viszont keményebb politikai vonalat akar érvényesíteni a haladó mozgalmakkal szemben.

Hazai fejlődésünk jelenlegi szakasza is sokszorosan összetett. A szocializmus alapjainak lerakása és a szocialista kultúrrövidítés első szakaszának lezáródása után, szocialista társadalmunk fejlesztését reformok kezdeményezésével lendítjük előre. A gazdasági irányítás új módja lényegében eredményesnek bizonyult. A szocializmus bázisán növekedett a jólét, a demokrácia és a nemzeti egység. Ugyanakkor sokan vannak még azok, akik a megnövekedett jólétet, demokráciát, szabadságot csak a kispolgári élet- és szemléletmódnak megfelelően tudják felhasználni. A kultúrában és a nevelésben a szocialista tartalom következetes és széles körű érvényesítése is még sok kívánivalót hagy maga után.

A közgazdászok jól tudják, hogy a pontos, részletes előrelátás a gazdasági életben, milyen nehéz. A politika, a kultúra és az állami fejlődés terén, ez még nehezebb.

Pártunk tudva mindezt, gondosan készült erre a feladatra. A marxizmus-leninizmus tudományos világnézete és politikai vonala, a szocializmus építésének eddigi útján szerzett hazai és nemzetközi tapasztalatok felhasználása, a kommunizmus, rajtuk keresztül a dolgozó nép véleményének, javaslatainak figyelembevétele — lehetővé teszik számára a feladat sikeres megoldását.

A kongresszus most dolgozik. Összefoglalja és megítéli a hosszú előkészítő munka eredményét. Mielőtt dönt, meg-egyszer összeveti a vitás elképzeléseket egymással, az egészet a valósággal, valamint a munkásosztály és a dolgozó nép alapvető érdekeivel.

Köszöntjük — éppen e napokban 52 éves — pártunk X. kongresszusát. Figyelemmel kísérjük munkáját és sikert kívánunk ahhoz.

GONDI JÓZSEF

Páratlan szerződés a Makarenkó utcai nyelvi labor gyors elkészítésére

I. ÉS II. EMELET:
NOVEMBER 24.

November 5-én egyetemünk, valamint a Középületépítő Vállalat és a Bútoripari Vállalat között szerződés jött létre. A szerződő feleknek — „attól az óhajtól vezérelve, hogy a Makarenkó utcában kialakítandó nyelvi tanszék korszerűsítése a követelményeknek megfelelő módon és minőségben 1971. január 30-ra megvalósuljon — elhatározták szándékuk, hogy a szerződéses kapcsolat szokványos előírásain túlterjedő mértékben kölcsönösen megtesznek mindent saját és egymás munkájának elősegítésére, az egyetemi oktatás színvonalának emelése érdekében”.

Egyetemünk „a szerződésben rendezett mértéket meghaladóan és szükség szerint megadja a Középületépítő és Bútoripari Vállalat által igényelt, az építkezésekkel összefüggő felvilágosításokat, és hatáskörébe tartozó mértékig gondoskodik a kivitelezés közben felmerülő akadályok elhárításáról”.

CEDAMEL LABOR:
1971. JANUÁR 10.

A Középületépítő már átadta az első és második eme-

leti tantermeiket. A továbbiakban folyamatosan adja át a munkaterületet, ahol a Bútoripari Vállalat veszi át a stafétabotot. Az előkészítés megállapodásban rögzített határideje munkahelyek szerint a következő: második és első emeleti tantermek: november 24. A földszinti színházterem szinpadának és nézőterének átadási ideje: január 10. Itt akár öt nyelven is lehet majd szinkrontolmácsolásban előadásokat tartani. A Cemadel laborban és a passzív laborban január 10-én, a nyelvi laborban december 19-én, míg a stúdióban november 25-én fejeződnek be a munkálatok.

VÉGSŐ HATÁRIDŐ:
1971. JANUÁR 30.

Ha valakit ez a sok határidő zavarna, gondoljon arra, a lényeg az, hogy hallgatóink 1971. január 30-án az ország egyik legkorszerűbb nyelvoktatási laboratóriumát vehetik birtokukba. Természetesen csak akkor, ha a szerződő felek betartják a szerződésben foglaltakat. Reméljük, így lesz, és a Közgazdász februári számában már a labor megnyitásáról számolhatunk be.

Borsi György



VIZSGÁRA KÉSZÜLÜNK?...

(Bajusz Károly fotója)

Villámlátogatás vizsgaügyben

Vizsgaidőszak. Vizsga. Szigorlat. Felkészülés. UV. Konzultáció. Tanulás.

Főként ezek a kifejezések határozzák meg a köztudatot majd az elkövetkező hetekben.

A vizsgák szelét előre érezve, bekopogtattam a Külker. Tanszékre; vajon ott hogyan „készültek fel” a félévzárásra. Szanyi Jenő tanszékvezető főleg a külker, technika tantárgy szigorlati követelményeiről beszélt.

— Gondot okozott számunkra az a tény, hogy az újabb évfolyam keresztszabán (azaz félévtől kezdve) tanulja ezt a tantárgyat. Így most nagyon sok vizsgánk lesz, ami akár megterhelést jelent a tanszéknek.

Vizsgakérdésünkben kisebb változás történt, amennyiben most megjelent új kiadása is a réginek változatlan utánnyomása, így a tankönyv gyakorlati szempontból történő kiegészítése a szemináriumok feladata. Mivel minden második héten van csak előadás, így 2:1 a szemináriumok javára. A gyakorlatokon főleg számszerű példákkal, az elmélet alkalmazásával foglalkoznak a hallgatók. És ilyen példák kerülnek a szigorlati anyagba is.

Tantárgyaink jórésze eddig zömében elméleti jellegű volt — most a gyakorlati orientáció a cél.

A külker technika könyv most megjelent új kiadása is a réginek változatlan utánnyomása, így a tankönyv gyakorlati szempontból történő kiegészítése a szemináriumok feladata. Mivel minden második héten van csak előadás, így 2:1 a szemináriumok javára. A gyakorlatokon főleg számszerű példákkal, az elmélet alkalmazásával foglalkoznak a hallgatók. És ilyen példák kerülnek a szigorlati anyagba is.

Természetesen így azok a csoportok élveznek előnyt, akik több példát oldottak meg a gyakorlatokon.

— Vajon a külső szemináriumvezetők, a gyakorlatok esetleges eltérő színvonala nem okozhat-e problémát?

— Lehetőség szerint igyekszünk elkerülni az ilyen eseteket, rendszeres szemináriumvezetői megbeszéléseket tartunk, ahol a gyakorlatok, az elmélet előadások anyaga kerül szóba.

Ezzel kapcsolatban említettem a tanszék vizsgázatási rendszerét is. Arra törek-

szünk, hogy a hallgatók elbírálása egységes szempontok szerint történjen. Így vizsgázatónk a vizsgák előtt megbeszéljük a kérdéseket, az arra adandó válaszokat, az osztályozási normákat, elvárásokat.

— A vizsgák jellegéről, konkrétan szeretnénk megtudni valamit.

— Nem vagyunk a „sorozatgyártás” hívei — mivel a szigorlat alkalmával szeretnénk megismerni a hallgatók tárgyi ismeretét, effektív felkészültségét, valamint kombinálóképességét (példá!), ráteremttségét — ez időt kíván.

Így naponta 10 hallgatónál többet nem tud egy vizsgázató meghallgatni. Amennyire lehet, segítünk, több vizsgaidőpotot adunk meg.

A szigorlati tételeket kiadjuk, a példákkal együtt. A hallgatók igényétől függően szívesen tartunk konzultációt, de csak ha már megtanulták az anyagot, azaz néhány nap-

pal a vizsga előtt. Hiszen annak nincs semmi értelme, hogy elmondjuk, mit kellene erre vagy arra a kérdésre felelni.

Természetesen a gyakorlati életre való közelítés szinte valamennyi tantárgyunkban szerephez jutott, a tárgy jellegétől függően, kisebb-nagyobb mértékben.

Tulajdonképpen már ez a szigorlat is elősegíti a most induló szakszemináriumok szerepét — és ez ad igazi értelmet a termelési gyakorlatnak.

Így ez a szigorlat csak az első lépés. Megígérem, hogy szigorúak leszünk.

Amikor kifelé tartottam a tanszékemre, az egyik oktató megjegyezte: mi igazán felkészültünk a vizsgaidőszakra (bár a hallgatók is ezt tenéék) — „újralakoztattuk a szobákat — úgyhogy lehetséges egy-két bukás...”

Azért még mi is ott leszünk.

Lapath Éva

MIKOR?

A félév szorgalmi időszaka valamennyi tagozat és évfolyam hallgatói számára december 19-én ér véget, az új szemeszter pedig január 31-én kezdődik.

A kollokviumok és szigorlatok kizárólag december 21. és 1971. január 23. között tehetők le. (A nappali tanár „A”, tanár „D” IV. évfolyam, kiegészítő, agrár, külker II. évfolyam kivétel képez, e szakok hallgatói december 21—január 30-ig vizsgázhatnak.)

A félévzáró aláírásokat és gyakorlati jegyeket a hallgatóknak a tantárgy utolsó foglalkozási napján kell megkapniuk.

A tanterv előírása alapján az előző tanévről elmaradt, illetve ismételt vizsgákat, valamint a jelen szemeszter nyelvi kollokviumait december 14—19-ig kötelező letenni.

Új vezetőség

Az oktatói KISZ-alapszervezet november 16-i taggyűlésén új vezetőséget választott. A taggyűlésen kijelölték tevékenységük fő területeit, az elhangzott javaslatok alapján a vezetőség részletes munkatervet készített. Ennek megbeszélésére az alapszervezet december 7-i taggyűlésén kerül sor. Következő számunkban részletesen beszámolunk az oktatói KISZ-alapszervezet céljairól és feladatairól.

Ez lesz!

Esköze lehet-e, illetve eszköz-e a közvélemény manipulálásának a tömegkommunikáció? Miből is áll ez, egyenlő a sajtó-rádió-tévé trüszszal? Mekkora nálunk ennek a hármastnak a közvéleményformáló ereje? Kihasználjuk-e a bennük rejlő lehetőségeinket? Milyen természetű a sajtópolitika irányítása? Kiknek tetszik a rádió és a televízió műsorpolitikája? Mit tart a közvélemény a tömegkommunikációról? Kik, milyen formáira fogékonnyak?

Mekkora a jelentősége a tömegkommunikációnak és a közvéleménynek, mint politikai-szociológiai tényezőeknek?

A tömegkommunikáció hasonló kérdéseire kerestett választ dr. Szecskő Tamás, a rádió munkatársa. Kutatásának eredményeit december 8-án este, a klubban fogja ismertetni velünk. A rendezvény másikat meghívottja Kulcsár Ferenc, aki szintén ilyen jellegű elméleti kérdésekkel foglalkozik a rádiónál.

Az irodalom nem bánik mostohán a novellával, riporttal, groteszkkal. Ugyanígy nem lehet mostohagyereke a kisfilm sem a filmművészetnek. Értékét számtalan fesztivál jelzi. De csak fesztiválok, ahol bemutatják, az esztétik pedig elemzik őket. Később néhány a szerencsés nézők megnézhetnek moziban vagy a tévében.

De a kisfilmek nemcsak esztétik és filmszakemberek számára készülnek. Ti is megláthatjátok a bennük „elrejtett” értékeket: a havonta kéthárom alkalommal jelentkező Rövidfilmklubban! A legközelebbi vetítés december 5-én, szombaton délután 6 órakor lesz. Műsoron: Kegyelet, Ki a barátod?, Kézengyógy, Képek és emberek.

NKB nyelvi kör rendezvényei. Dec. 2-án 16 órakor angol nyelvű beszélgetés délmagyar diákkal. Dec. 3-án 17 órakor orosz nyelvű lengyel egyetemistákkal, mindkettő a Kinizsi-klubban. Dec. 6-án német nyelvű közös idegenvezetés a várba. Találkozó 9 órakor a Bécsi kapunál.

— Y. A. —

VITA a klubban

„Ovj meg, uram minket... a javak egyenlő és igazságos elosztásáért!”

Az Útcaszínház tagjainak százförintös kötegek plakátja előtt mondott imájából maradtak meg bennem ezek a szavak. A kispolgár fohásza a klubban hangzott el

— Soós Zoltán: „Nyolcadik pörölly” című versét követve — bevezetőként a kispolgáriságról hirdetett vitához. Egy vitához, melynek nemhogy előre várható konklúziója nem volt, de a téma körvonalazása is a részvevőre várt.

Herédi István filozófus-szociológus vezette ezt a klubvitát, mindig a már elhangzottak rögzítésére, a továbblépés szükségességére figyelmeztetve a felszólalókat.

Nem alakult ki a szó szoros értelmében vett vita, s ezt nem a véleményes-éket orientáló megjegyzések akadályozták. Sokan még magukban sem tisztázták, szerintük mi is ma a kispolgári magatartásforma értékrendje,

s mi az, amit mint nem tetsző dolgot magunk dobunk e fogalom „feneketlen zsákjába”.

Három és fél órán át tartott ez a kollektív töprengés, amelynek csupán gondolati csomópontjait próbálom viszszaidézni.

Úgy érzem, nem véletlen, hogy az első hozzászólások a fogyasztás oldaláról kísérelték meghatározni a kispolgáriság kritériumait. Az anyagi, kulturális és politikai javak szerzésében és használatában egyikük fogyasztói magatartás a kispolgáriság determináns tényezője, jellemző rá az önmegvalósításra törekvő teljes hiánya — röviden így összegezhető mondanivalójuk. E vélemények képviselői ismerítették gondolatmenetüket is, amelyből kiderült: azért keresték a kispolgáriság jellemzőit, azok okait is a fogyasztásban, mert a kispolgár termelőfunkciójától elvárt társadalmi magatartást elemezték. Ennél a pontnál kapcsolódott a beszél-

getésbe **Berend T. Iván**. A történész szémszögéből a kispolgár személyiségjegyeit vizsgálta fel, s ezzel új irányt adott a vitának. Utalt arra, hogy

a két világháború között Magyarország lakosságának mintegy fele a kispolgár osztályba tartozott, s a kistulajdonosi státusból következően ingadozó, szerzésre törekvő, óvatos, de kiélezett helyzetekben könnyen „túlradiálizálható” stb. volt. Leszögezte, hogy ma a kispolgáriság valószínűleg szélesebb kört ölel fel, mint a kispolgár réteg, mégis ez utóbbi örökíti, terjeszti tovább tudati jellemzőit.

E továbbélés mában rejlt gyökereit néhányan az élet-színvonal növekedésével próbálták magyarázni, ez azonban hamis vágánynak bizonyult, mivel az anyagi javak gyarapodása csupán lehetővé teszi ennek a mentalitásnak felszínre kerülését és egyben szembetűnőbbé is. Felmerült az a gondolat, hogy az új gazdasági mechanizmus ösztönzési rendszere — mint közszájon forog —, a kispolgári tudatnak tett engedmenyt. Kétségtelen tény, hogy Magyarország nincstelen millióinak a munkaeszközök, s a munka eredménye közvetlen tulajdonosának lenni évtizedes álma volt. A szabadság ideálja, sokáig egyenlőség volt a szabad vállalkozás ideáljával. Az anyagi érdekesség új — egyéni — rendszerének megvalósítása lehetővé teszi, hogy az állam kollektív ellenőrzése alá vonja a közvetlen anyagi érdekeltiségre törekvőket.

A kispolgáriság azonban nem vezethető le sematikusan a termelésből, hiszen éppen annak a bonyolult folyamatnak vagyunk szemtanúi, amikor a gazdasági alap és a tudat közé egyre szélesebb skálában épülnek be közvetítő elemek és folyamatok. **Farkas Endre**, filozófus vendégünk plasztikusan ábrázolta a kispolgári lét mai problematiká-

ját. Véleménye szerint a szocializmusban a kispolgár ideálja felerősödik és tömegessé válik. A kapitalizmusban ugyanis a nagypolgár volt az ideál, a szocializmusban azonban ez a réteg eltűnik, de az új, „társadalmi ideálnak” elismertethető réteg még nem tudatosodott s a kapitalizmus eszméivel átítatott emberekben nem is válhat máról holnapra életeszmeny. Ennek a szocialista „ideál”-nak pedig magának is erősödnie kell, s törekednie önmaga elismertetésére. Problémát jelent — folytatta Farkas Endre —, hogy személyiségjegyei éppoly kevésbé kialakultak, nehezen megfogalmazhatók, mint pl. a kispolgáriság kritériumai.

„Feltésem magannak a kérdést, hol van bennem a kispolgár, s próbálom legyőzni”.

Valóban, miről lehet felismerni a kispolgárt? Kik a legkülönbözőbb ismertető jeleket sorolta, mégis az apolitikusság, nem szocialista (lehet álszocialista is) ideológia az alapvető sajátosságai.

Megszüntetésé, „kiirtása” a gondolkodásból már nem lesz generációnk élmeje. A gazdasági fejlettség magasabb fokán, amikor a társadalmi egyenlőség tartalmában, magasabb szinten megvalósítható, a kispolgáriságnak nem lesz többé táptalaja.

Ez a konklúzió rajzolódtól ki az eszmecsere végére. Tartalmas est volt, valami mégis hiányzott belőle: a szenvedély. Igaz nehéz az ellen lázadni, amit alig ismerünk. A kispolgáriság számtalan ismertetője, az önzés, a közönységi, a politikai pánik-keltés és ingadozás azonban mindennapiaink szereplője. Több dühöt, ellenvetést, szenvedélyesebb gyűlöletet vártam a felszólalóktól, az ellenszerek lézadását keresését.

Lehet, hogy e tárgyilagos hang mögött az rejlett, hogy ki-kik magában is ráeszmélt a saját kispolgáriságára?

KÉKESI KATALIN

Amit elmondani is nehéz...

„ÜGYIS CSAVARGÓ LESZ BELŐLED, MINT A TOBBI MAGADFAJTÁJÁBÓLI”

A harmadik emelet egyik eldugott kis terme meglehetősen prózai környezet. Se nem szomorú, se nem vidám. Mentés mindenféle érzem-től. Am ebben a köznapiság szobában egyik percről a másóra egy furcsa, lenyhelhetetlen gombócot érezek a tor-komban. És valahogy a zseb-kendőmnek is hirtelen szűk-ségét látom...



Csoporttársamat, **Hegyi Lászlót** halgatom. A fent idézett mondat az, amelyet anynyiszor hallottam életében. Amely fájt sebet hagyott mindannyiszor, és amelyet most olyan mélyről jövő sóhajttással, valami olyan, korát meghazudtoló keserűséggel ejt ki, hogy az szívszorító.

Hogyan lehetséges, hogy egy 20 éves fiúba ennyi rossz tapasztalat szorult?...

— Már a kezdet sem volt valami fényes — emlékezik. — Kisgyerekkoromban a Szolnok megyei tanyavilág kellős közepén éltem. Apámat nem ismerem. Mostohaapámnak pedig semmi jót nem köszönhetek! Őcsémnek is, nekem is bűven kijutott a veresből! Tulajdonképpen nem is tudom, mi volt a célja. Csak sejttem. Egyszerűen el akart üldözni hazulról. sikerült neki! Anyám beteg volt, és fáradt. Nem volt ereje a tiltakozáshoz. A szó szerinti éhezés csak úgy hozzátartozott az életünkhöz, mint a napi egy-másfélórás sárban-hóban-vízben való gyaloglás az iskolába.

Hogyan kerültél ki mégis ebből az elviselhetetlen életből? — A megyei Vöröskereszt **Annuska** nénije látta, hogy ilyen sorban nem lesz ép ember belőlünk, mire felvőnk. Talán Annuska néni volt az egyetlen, akit igazán, gyermeki ragaszkodással tudtam szeretni! Hiszen ő törődött velem! Nem az ő hibája, hogy életem ezután sem lett sokkal vidámabb. Mindketten állami gondozásba kerültünk. **Őcsém Főtra**, én pedig **Jászsentandra**sra, nevelőszülőkhöz.

Nyeréses volt? Ugyan, kérem, kész ráfizetés az egész! Vagy mégsem? Defficitos! Tiszta pénzkidobás! Ilyen, és ehhez hasonló véleményeket lehetett hallani a Kinizsi utcai kollégiummal kapcsolatban, persze ez volt a probléma a Rádayval is. Gondolom, már az eddigiekből is rájött mindenki, hogy a kollégiumok nyári bérbeadásáról van szó. Ez a kérdés már akkoriban — július, augusztusban — is foglalkoztatta a közvéleményt, még az **Esti Hírlapot** is. Ugyanis valóban voltak kényelmetlenségek.

Hogy megérte-e? Úgy gondolom, igen. Azóta ugyanis elkészültek azok a kimutatók, melyek a nyári hasznosítás anyagi hatását bemutatják. Az adatok szerint az akció anyagilag feltétlenül nyereséges volt. Erre nézve álljanak itt a következő tételek:

A szünidőben kiadott szobák árbevétel: 1120 ezer Ft volt. Ebből az intézmény be-

Ha hinnék a babonának, azt mondanám, hogy Laci az elképzelhető legrosszabb csiláglagat alatt született. Miközben mesél, az arcát nézem. Még ma is tükröződik rajta a sokszentvédés. Egyszerre rohanják meg az emlékek. Nem is tudja, melyiket mondja először.

HAT ÉV ALATT NÉGY HELYEN

— Hat év alatt négy különböző helyen voltam nevelt gyermek. Rengeteg embert ismertem meg nevelőszüleim között. Jót is, rosszat is. Például akadt olyan, aki, mihelyt nem volt szüksége az államtól értlem kapott pénzre, egyszerűen kitétt a házból. Volt olyan hely is, ahol külön és más kaptam enni, mint a családtagnak. Rettenetesen megalázó volt!... De tiltakozni nem lehetett! Nem is volt értelme... Állami ellenőrzés ritkán volt. Olyankor valamit javult a helyzetem. De tudtam, hogy nem tehetek többet értem, hiszen sok hasonló sorsú társammal is kell törődniük.

Figyelem a hangját, és csodálkozom. Érzem, hogy már nincs is harag benne. Inkább valami csendes megértés. Nagyokat él meg, szinte gyerekkorban...

MENNYIRE LEHET ÖRÜLNI EGY ÚJ CIPŐNEKI

— No, azért nem mindenütt kaptam csak rosszat! Az emberek sokszor megcsajnáltak. Így gyakran juthattam felbecsülhetetlen értékű dolgokhoz, cipőhöz, ruhához. Sokan nem is tudják, mennyire lehet örülni egy pár új cipőnek! Csak az fájt nagyon, hogy nemegyszer ilyen megjegyzések kísérték az ajándékokat:

— Nekem köszönhetsz mindent! Mi lett volna belőled, ha én meg nem könyörülök rajtad?!

Láttam, hogy csak magamra támaszkodhatok! A természetem nem türte, hogy adakozásból éljek. A fizikai munka természetes része volt az életemnek. Kipróbáltam én majdnem mindenféle mezőgazdasági munkát! A kapálástól a kukoricavetésig. Végeztem házi munkát, főztem, mosogattam, nyulakat neveltem. Még gyereket is pelenkáztam! — teszi hozzá nevetve.

Hogyan jutott időd a tanulásra ilyen körülmények között?

Egyik nevelőapám szívesen vette, ha tanulok. Így a „szaladj, Laci, ugorj, Laci” szellett sikerült az általánosban kitűnő felvéréknek magam. Ez nagyon fontos volt, mert gimnáziumba szerettem volna menni.

Vidámabban, felszabadultabban beszél most már.

— Ez azt jelzi, hogy a középiskolai évek már sok jót is hoztak?

— A jászapáti Mészáros Lőrinc gimnázium kollégiumában először kerültem igazán közösségbe. Bár ez sem ment könnyen. Talán bennem is volt a hiba: addigi életem, a sok lenézés, amivel találkoztam, kinevelte a bizalmatlanságot. És ez sokszor lett gát-lásaim alapja! Gyakran mármár úgy éreztem, hogy lehetetlen behozni azt a hátrányt, amivel indultam. Ez a pesszimizmus főleg akkor hatalmasodott el rajtam, amikor az első gimnáziumban egy osztálytársam is a fejemhez vágta azt a bizonyos mondatot. De elhatároztam, hogy nem hagyom magam! Csak azért is megmutatom! Ha kell, hát összeszorított foggal. De bizonyítottam, hogy érek valamit! Nem volt könnyű megtartani az önmagamnak tett fogadalmat. Hiszen küszködöm kellett az anyagiakkal is! Az elégtételt végül az jelentette, hogy az érettségi után odaállhattam az osztálytársam elé, és megkérdezhettem tőle, hogy tartja-e még a régi véleményét?!

— Úgy tudom, hogy a KISZ-ben korábban is egyike voltál a legtevékenyebbeknek. Most is beválasztották az első évfolyam vezetőségébe. Ez az aktivitás, tenni akarás egyszerűen érdeklődésből származott? Vagy volt valami más, mélyebb alapja?

Nem is tudom pontosan. Valahogy hozzátartozott az egészhez, hogy csináltam, amit kellett. De hiszen ez természetes! Örültem, hogy a többiek bíz-nak bennem!

Túl szerény. Annak, hogy már a középiskolában is megbecsült helye volt a KISZ-ben, az is oka, hogy — bár egy perccel sem látszik idősebbnek a koránál — az átlagosnál sokkal komolyabb, érettebb. Gondolkodó ember. Hiszen csaknem mögötte van már az élet iskolája!

BEHOZNI A HÁTRÁNYI CÉLEGYENESBEN

— Laci, most már a célegyenesben vagy. Mik a terveid?

— Hát, egyelőre természetesen az, hogy itt, az egyetemen, sikeresen vegyem az akadályokat. Hiszen miért lennék más, mint a többiek? Tanárszakra szeretnék menni. Ez már régi elképzelésem. A szakmai érdeklődésen túl, van még valami, ami erre a pályára vonz. Át szeretném adni másoknak azt a sok mindent, ami összegyűlt bennem: az érzéseket, a gondolatokat. S ami, szerintem, a legfontosabb: hogy az emberek törődjenek egymással! Ne hagyják elbukni a kevésbé szerencséseket!

— Nekem is csak így sikerült!

SZÜCS GYÖRGYI

Országos tanácskozás — nevelésügyben

November 12-én egyetemünk fogadta az ország valamennyi egyetemének, gazdasági, műszaki, valamint művészeti főiskolájának rektorait, párt- és KISZ-titkárait. Az évben másodszer megrendezésre kerülő országos tanácskozás első napján az elnökségben foglaltak helyet **Kornidesz Mihály**, az MSZMP osztályvezető helyettese, dr. Farádi László egészségügyi miniszterhelyettes, dr. Polinszky Károly művelődésiügyi miniszterhelyettes, dr. Szabó Kálmán rektor, dr. Széchy Éva, a MűM pártbizottságának titkára és dr. Sziucs Kálmán, a MEM szakoktatási főosztályának vezetője.

Dr. Széchy Éva közel kétórás — tényanyagban és gondolatokban igen gazdag — vitaindítója a párt Ifjúágpolitikai Határozatának szemléiben, főként a hallgatók szakmai, ideológiai, erkölcsi nevelésével foglalkozott. Rámutatott, hogy a szakemberképzéssel szerves egységben a nevelés a világ valamennyi számottevő felsőoktatási intézményének határozott célja. A Francia Kommunista Párt elemzésének idézésével vitaindítója egyik súly-pontot kérdését húzta alá: „A felsőoktatást az különbözteti meg az előző iskolatípusoktól, hogy hallgató-oktató együtt kutat.” A nyugati példák kapcsán foglalkozott a diákmozdulásokat követő látványos demokratizálási kísérletekkel, amelyek valóságos jogokat álligalig juttattak a diákságnak.

Ugyanakkor a magyar felsőoktatási reform pozitívumairól szólvva egy felmérés adatait is említette, ahol a hallgatók közül arra a kérdésre, tanulmányi alkotó megoldásokat igényeltek-e, senki sem válaszolt „gennel”.

A Szovjetunió és az NDK felsőoktatási egységeit viszont példaképpel állította a tudományos alkotóműhelyekké válás szükségességét, a tudományos előmozdításához. A továbbiakban az előadó részletesen és meggyőzően érvelt a tanszékek elszigeteltsége ellen, az átfogóbb tanszéki csoportosítás mellett, valamint a fiatal értelmiség „ütőképes” érvelő, vitázó módszerű ideológiai felkészítéséről.

A vitaindító utáni szünetben kellett volna a részvevőknek hozzászólásra jelentkezniük. A szünet után azonban hosszú vázlatok következtek, amelyek kimos csend-jét dr. Bedő Gyula oktatási rektorhelyettesünk szakította meg. Tartalmas felszólalásában kitért a tanácskozás néhány lényeges momentumára, majd a későbbi hozzászólóktól eltérően tudatosan átmondott, az egész egyetemre kiterjedő nevelési koncepciót vázolt fel. A nevelési „forradalmat” szükségzerűen megelőző oktatási „forradalomról” szólva utalt arra, hogy jelenleg a felsőoktatásban egy oktatóra nyolc hallgató jut. Ha egy-egy tanár csupán négy-öt diákkal foglalkozik, közvetlenül már a hallgató sáje bevonható az oktató-nevelő-kutató munka intenzív hatókörébe. Sikraszállt amellest, hogy a diákok a tanulással töltött idő — maximálisan heti 50-52 óra — leg-alább felét önálló feladat-megoldásra fordítsák.

A továbbiakban a hozzászólók olyan lényeges rész-kérdésekre reagáltak, mint a munkás-paraszt hallgatói arány javítása az egyetemeken (a felszólaló az okok feltárását és mélyreható elemzést sürgetett), az oktatók szervezett ideológiai-politikai képzése, a hall-

gatói közömbösség, felvételi helyett alkalmassági vizsga bevezetése, a középiskolai oktatás deformáltságának és felülvizsgázott tananyagának következményei a felsőoktatásban stb.

A tanácskozás második napján szűkebb körben — a MűM irányítása alá tartozó felsőoktatási intézmények vezetőinek részvételével — a számitástechnikai szakemberképzés rendszerét tárgyalták.

Dr. Kanczler Gyula, a MűM főosztályvezető helyettese ismertette a 15 éves távlati fejlesztési koncepciót. A számitástechnikai oktatás beindításához szükséges tanterv, tananyag kidolgozásának kérdése mellett a IV. ötéves terv felsőoktatás-fejlesztési tervszámaival ismertettek az egyetemi vezetők. Végül a Tudomány-politikai Határozat realizálásáról esett szó. A jövőben az egyetemnek jobban integrálódnak majd a tudomány rangos szervezetibe, szorosabban kapcsolódnak a célkutatásokhoz.

— kékesi —

ROZSGALDÁSZ

HIRDETÉS

A Gólyabalon elhagyott mübör kabát, orkáncabát, valamint iafjünkabát a gondnokságon (földszint 8.) átvethető.

Kétszeri Lászlóné

1120 000

vételi számlájára befizettek 340 ezer Ft-ot. A kollégium személyzetének, és mindazoknak, akik az idegenforgalmi hasznosításhoz munkájukkal hozzájárultak, kifizettek 200 ezer forintot. Ebben az összegben az az összeg is benne van, amit egyetemistáinknak a kollégiumokban végzett nyári munka címén kifizettek. Ez persze a kisebbik előny. Mármint az, hogy egyetemünk saját hallgatóinak munkát tudott biztosítani.

De menjünk tovább. A rezsiköltségek kifizetése után fennmaradó pénzzösszeg 260 ezer forint volt. Azaz, ennyi volt a tiszta nyereség. Úgy gondolom, ez a bő negyedmillió elegendő bizonyíték arra nézve, hogy ez a nyári vállalkozás nem volt ráfizetéses.

Most pedig lássuk, mire

használták, illetve — mint látni fogjuk — használjuk ezt az összeget? Nos, az egyetemi KISZ VB javaslata alapján a KISZ nemzetközi tevékenységének támogatására (épitőtábori cserék, ifjúsági vezetői delegációk cseréje) 110 ezer, a vezetőképző tabor költségeire 40 ezer, a vidéki munkás-paraszt származású középiskolások felvételi előkészítő tábora kiadásaira 44 ezer forintot fordítanak, a fennmaradó összegből 26 ezer forintot a Kinizsi, 14 ezer forintot a Ráday, további 10 ezret a Veres Pálné, míg 7 ezer forintot a Makenkó utcai kollégiumok diák-bizottságainak rendelkezésére bocsátották. Ezekből a pénzekből a DB-k a kollégiumok ötfonosságát növelő és kulturális beszerzéseket tehetnek. Reméljük, minden kollégista hasznára... ha már egyszer a nyári, költözökés is nekik okoz kellemetlenséget...

— borsi —

Vizsgákról-röptében

4:0 a tanszék javára — közölte velünk lakonikus rövidséggel az egyik hallgató a szerkesztőségbe jövet. Ami diáknak annyit tesz: túl a negyedik el nem fogadott zárthelyin, az utóvizsgától már csak a csoda mentheti meg az illetőt.

Túl a negyedik zárthelyin, s túl november kétharmadán, már sűrűn fel-felbukkan az egyetemisták lochnessi szörnye: a vizsgaidőszak közelsége.

Bizony, ismét eljött a kollokviumok, szigorlatok ideje. S ez különösen azok számára oly rémisztő, akik a legkevesbé várták közeledtét. Akik nem „figyeltek eléggé” félév közben.

Találomra szólítottunk meg a folyosón, tantermekben, könyvtárban, zsbongóban néhány hallgatót.

Hogyan készültek, vagy hogyan nem a közelgő vizsgaidőszakra?

Övek a szó:



Ollé Csilla,
II. évf. belker.

— Két hete tettem német nyelvből felsőfokú államvizsgát. Ez nagyon sok időm elvitte, hiszen ezenkívül matematikát, statisztikát állandóan kellett tanulnom. Csoda, hogy most írom, szünetben, a házi

feladatokat?! Eddig közepes voltam. Félévben nagyon szeretném javítani az átlagomat, hiszen a külkerre akarok menni. Bizony, elég időzavarban leszek a következő két hónapban. Fiúk? Hááát. Azok is épp elég időm elviszik. Na, de nemcsak tanulásból áll a világ!...



Szolnoki Péter,
IV. évf. ipar

— Eddig négy körül volt az átlagom. Ebben a vizsgaidőszakban is szeretném ezt megtartani, hiszen első kategóriás vagyok, az ösztöndíj miatt ez nagyon fontos. Miskolcra jöttem, és fiatalabb testvérem miatt albérletben lakom. Anyagi okokból sok problémám van a könyvekkel. A világgazdaságtan könyv ára például kész katasztrófa. Ilyen drágaságokat csak a vizsgaidőszak idején tudok kölcsönbe szerezni. Legjobban a jogtól tartok. A kötött szövegeket ugyanis nehezebben tudom tanulni.

Franke Erhard,
III. évf. külker.

— A thüringiai Bleicherodéból jöttem 1966-ban Magyarországra. Hogy miért beszéltek ilyen jól magyarul? Menyasszonyommal, Gombos Gizellával, állandóan magyar nyelven beszélgetünk. Meg hát magyar nyelven tanulok. A vizsgákra való készülés? Bizony, nekem még mindig nehezebb, mint magyar kollégáimnak. Amit másnak egyszerű, azt az anyagot nekem minimum kétszer el kell olvas-

nom, hogy érthessem. Öt vizsgám lesz. Eddig is olyan volt, most is szeretném a négyes átlagot megtartani. Természetesen, évközben is tanultam, hogy „ismerős” legyen az anyag. Ennek érdekében általában már előadások előtt is előre szoktam olvasni. Véleményem szerint sokkal jobb volna, ha az év végi ünnepek miatt a vizsgaidőszak január elejétől végéig tartana.



Zétényi Lili,
I. évf. 15. csoport



pol. gazd., meg a nyelvek elvitték az időmet. A többi tárgyból még nem tudtam készülni. Kitűnő érettségivel jöttem Egerből. Úgy érzem, itt sem fogok szégyent vallani a vizsgázatok előtt. Nem vagyok izgulós típus. A Ráday utcai kollégiumban lakom. Jut idő szórakozásra, kikapcsolódásra is. Udvarlók? Az is van. Ez sem lehet akadály a sikeres vizsgáknak...

Bálint Györgyi,
I. évf. 2. csoport

— Nem, nem vagyok hajlandó nyilatkozni! Nem szeretek szerepelni. Fényképezni pláne nem hagyom magam! Különben is, én már a Lobogó címszaván is szerepeltem. Most nem fényképezhetek! Nem is először vizsgázom. Tavaly már ide jártam estire, csak megbuktam. Én dolgom, hogy hogyan készülök. Nem tartozik senkire!...

Vörös László,
I. évf. 13. csoport

— Nagy izgalommal készülök az első egyetemi vizsgáimra. Jeles érettségivel jöttem a gimnáziumból. De itt egész más! Sokkal nagyobbak a követelmények. A matematika, a politikai gazdaságtan és filozófia tanulása nagyon sok időt elvisz. Középiskolásokat tanítok, úgyhogy szórakozásra már szinte semmi időm nem marad. Azért, úgy érzem, nagy baj nem lehet a vizsgákon. Szeretnék a 3,51-es átlag fölé kerülni. Legjobban a matematikától félek.



Papp Márta,
II. évf. külker.

— Öt hét alatt öt vizsgánk, benne egy filozófiaszigorlat lesz. Azokból a tárgyakból, amelyekből nem voltak anyagkövető szemináriumok, bizony, még nem tudtam számottevően készülni. Magán-szorgalomból angolul is tanulok, ez is sok időmet elvitt. Eddig jeles rendű voltam. Azt hiszem, ebben a félévben a négyes átlag fölé tudok kerülni. Az öt hét elég lesz a jó felkészülésre!



Bodrogi Zsuzsa Mária,
III. évf. belker.

— Eddig mindig csak vizsgaidőszakban tanultam. Az átlagom közepes és a jórendű



Szőke József,
II. évf. belker.

— Szegedről jöttem, most a Kinizsi utcában lakom. Szerencsére Regőczy István a szobatársam. Nagyon bízom, hogy tud időt szakítani a matematikára való felkészítemre, mert attól nagyon félek. Az eddigi átlagom 3,25 volt, de matematikából az első félévben két év is becsúszott. Csoda, ha félek?! A többi tárgy eddig is jól ment, s miután kedvencem, a filozófia, szigorlatjegye duplán számít, bízom abban, hogy a tanulmányi átlagom a 4-es fölé kerül.

között mozgott. Már szerencsére túl vagyok az analízisen és a filozófián. Ezért kevésbé félek az elkövetkező vizsgaidőszaktól. Amelyik tárgyat meg lehet tanulni, meg tudom érteni, attól nem tartok. Úgy érzem, most is elég lesz az idő a vizsgákra való biztonságos felkészüléshez.



Uszka Péter,
oktató, matematika tanszék

— Tanszékünkön körülbelül 2600 vizsgázóra, az eddigi tapasztalatok szerint mintegy 4000 vizsgára számítunk. Ehhez 14–15 vizsgázatónk van. Igen nagy lesz a megterhelésünk. A vizsgadolgozatokhoz már javában készítjük a példák összeállítását úgy, hogy lehetőleg mindegyik írásbeli nehézségi foka szinten maradjon. Egyik napról a másikra sok esetben 40–50 dolgozatot kell kijavítanunk. Már előre nyomtatékosan kérjük a hallgatókat, hogy olvashatóan írjanak, és számozzák meg lapjaikat. Még jobb, ha például a példák végeredményeinek aláhúzásával áttekinthetőbbé teszik dolgozataikat. Nekünk is nagy segítség az olvashatóság, de higgyék el a hallgatók, hogy a saját érdekük is!



Bejó Mária,
iparszakon végzett

— Már befejeztem egyetemi tanulmányaimat. Október 20-án volt a védésem, amely jelesre sikerült, s kiegészítéssel doktorira javasolták. Most tehát a kiegészítő megírására, valamint az újabb védésre tanulok. Én azt tudom javasolni a vizsgaidőszakra készülőknek, hogy a zárthelyik témát alaposan nézzék át, mert azok még biztos szóba fognak kerülni a szóbeli vizsgákon is. A tanulást pedig ne hagyják a végére, mert úgy sokkal nehezebb. Nekem elhihetik, megpróbáltam így is, úgy is.



Paulin Zsuzsa,
I. évf. 19. csoport

— Már előre reszketek a vizsgaidőszaktól. Nagyon izgulós típus vagyok. Rettenően félek a matematika- és a politikai gazdaságtan vizsgáktól. De lehet, hogy a többiből is „megvágunk!” Oroszt, németet, politikai gazdaságtant rendszeresen tanultam év közben, ezek miatt másra már nem maradt időm. Udvarlás? Ugyan!... Ostobaságokkal nem töltöm az időm...

Lakatos Ferencné,
IV. évf. ipar

— 3,75 volt a legutóbbi átlagom. Ebben a vizsgaidőszakban szeretnék a 4,00 fölé kerülni. Legjobban az üzemműtervezés, -szervezés tantárgytól félek. Ez nekem nehezen megfogható. Ehhez a fiúknak valahogy több az érzékük. Még szerencse, hogy van belőle szemináriumunk. Másfél éve vagyok férjnél. A házasság? Feltétlenül javított a tanulmányi eredményeimben. Azóta kiegyensúlyozottabb vagyok. A férjem? Ő vidéken dolgozik, legfeljebb csak hét végén tudunk találkozni...



PONGRÁCZ GYÖRGY

FOTO: KÁLMÁN DEZSŐ

Ezek tehát a vélemények. Csak úgy röptében, esetleg még minden megfontolás nélkül. Ilyenkor természetesen a legtöbbben az eddiginél is jobb eredményeket, sikeresebb vizsgaidőszakot várnak, remélnék. Olykor még megfelelő megalapozottság nélkül is.

Hogy milyen eredménnyel? Január végén mindez kiderül.

Szakszervezeti választások közben

AZ EGYETEMI SZAKSZERVEZET munkája kevésbé közismert a hallgatók között. Miután a témát, a jelenlegi szakszervezeti választások különösen aktuálissá teszik, Ollé Lajos elvtársat, a Szakszervezeti Tanács elnökét és Boér Andrásné elvtársnőt, a szakszervezet titkárát kértem meg, beszéljenek arról, hogy tulajdonképpen mik is a teendői, problémái a szakszervezetnek, hogyan zajlanak le a választások és milyen eredményeket várnak.

— Feladatunk az egyetem dolgozóinak érdekvédelme. — mondja Ollé elvtárs. — Ez így nagyon szépen hangzik. A valóság azonban nem könnyű összeegyeztetni az ellentétes érdekeket.

Számos orvoslásra váró panasz érkezik hozzánk és ezek többsége jogos: pl. a Nyelvi Intézet tagjainak étkezési problémája az átköltözés miatt, a ruhatárgond. A lehetőségek viszont korlátozottak.

s nekünk az összegyememi érdeket kell szem előtt tartanunk.

— Másrészt az egész szakszervezet jó vagy rossz munkája nem függ és nem is függhet csupán az IB munkájától. Dolgozhat az a néhány IB-tag ragyogóan, ettől a szakszervezet munkája még lehet csapnivaló, és fordítva. Épp ezért több öntevékenységet, saját magunkkal szembeni nagyobb igényességet várunk mindenkitől a jövőben.

— Lehetnek-e a hallgatók szakszervezeti tagok?

— Hogyne! — válaszolja Boérné elvtársnő. — Sőt,

az alkalmat megragadva külön szeretném felhívni

az utolsó évek figyelmét, hogy saját érdekükben még ez év decemberében lépjenek be. A tagság részükre az egyetemi évek alatt nem jár sem előnnyel, sem hátránnyal. Munkába-lépéskor viszont rögtön előnyössé válik, mivel azonnal igénybe vehető a szakszervezet által nyújtott összes kedvezmény, a segélyektől a bentalókig. Ellenkező esetben pedig egy évet kell erre várni.

— Ugyanakkor munkánk nem lehet eléggé hatékony a hallgatók közreműködése nélkül — teszi hozzá Ollé elvtárs. Épp ezért ezúton is kérjük a diákokat, hogy minden fajta problémát a jegyzéhiánytól kezdve az alacsony szintű előadásokig jelezzenek nekünk, s mi igyekeznénk segíteni.

A VÁLASZTÁS LEZAJLÁSÁRÓL Boérné elvtársnő számol be:

— A választások jelenleg már folynak: november 1-től február 10-ig tartanak, a következő ütemezésben: mind a 6 alapszerv november elseje és huszadika közt választotta meg a bizalmiakat és a küldötteket, ez utóbbiak pedig 20–25. között az alapszervi jelölő bizottságokat.

November 30—december 30. közt tartja meg minden alapszerv a vezetőség-választó taggyűlést.

Ezt követik az újabb küldött ill. jelölő bizottsági választások. Végül őket választják meg február 19-én a Szakszervezeti Tanácsot, az Intéző Bizottságot és a Társadalmi Biztosítási Tanácsot.

Lantos Vera

N. I., Teket és a többiek

Riporton az esti hallgatóknál

Ha valamelyik nappali szakos hallgató az esti órákban véletlenül betéved az egyetemre a büfé körül nyüzsgő, előadásokon bóbiskoló, szemináriumokon zh-k fölött izadó fiatalabb-idősebb emberekben azonnal magára ismer. A saját diákhétköznapijaira. Am, van valami, ami- ben a nagy hasonlatosság ellenére is különböznek. A napi munkától megfáradt szemek várakozásában több a komolyság.

Ok az estisek. Mégis, mennyire diákok ők? Mennyire érzik az egyetemhez tartozást? Óvatosan tesszem fel a kérdést:

— Mire gondol, mit érez, ha valahol, idegen körökben elhangzik a Közgazd. Tud. Egyetem neve? Ha rólunk beszélnek?

Teket András III. éves iparszakos:

— Régebben, 1968. előtt, nyugodtan mondhatom, alapvető a „papír” megszerzése volt. A hivatalnokoknak az utasítás továbbításához nem kellett nagy tudomány. Aki ide jött hát az estire, legnagyobb részben az oklevélért jött, hogy esetleg továbbra is ugyanazt a munkát végezze, többnyire ugyanúgy, legfeljebb nagyobb pénzt, vagy nagyobb elismerésért. Az új gazdasági mechanizmus bevezetése óta egész más a helyzet. Mi már a szaktudásért jöttünk ide. Érdemes, hogy érdekeljen bennünk a szakma, sőt meg is követelik tőlünk, hogy felvértezzük magunkat az új körülmények között. Bizonyos mértékig már időtartozónak érezzük magunkat.

— Tehát a kapcsolat elég szoros?

— Azt azért közel sem mondhatom. Először is az egész sokkal szervezettebb, mint a nappalin. Azt látjuk nagy plakátokon, hogy a lehetőség adott. Hogy kulturális, sport, politikai és szaktárgyi előadások állandóan vannak. De hát...

— Tehát?

Simóka Kálmán III. évfolyamos iparszakos hallgató:

— Igaz, hogy a vállalat minden támogatást megad. Neki is érdeke a dolog. De heti három esténket töltjük itt. Sőt, a kereskedelmek hétfőn is bent vannak. Kérdem én: mi marad még? Az estin az átlag korhatár 5-10 évvel több mint a nappalin. Az évfolyamnak több mint a fele házas. Segítség nélkül nem megy a tanulás, kell az otthon, a társ biztonsága.

Tudjuk, hogy nem könnyű. Hogy ezeket az erős akarattal embereket elismerés illeti meg. Mert nem mindenki bírja végig erővel és képességgel.

— Sokan maradtak ki? (Magam sem tudom, hogy N. I. harmadéves hallgató válszsa családást, vagy elszörnyedést váltott ki inkább belőlem?)

— Mi 1968-ban kezdtünk. Reform évfolyam vagyunk. Akkor a levelezőkkel együtt mintegy 400-an voltunk. Ma mi estisek az ismétlőkkel együtt 86-an vagyunk. Nagy százalékát a matek tanszék rostálta ki. Annak idején ez nagy fájdalom volt. A mostani matek is nehéz. Nem azt mondom, van konzultációs lehetőség, de néhány órát szívesen rászánnék még erre a szemináriumra.

— És mi a véleményük a koncentrált oktatásról?

K. G. III. éves:
— Jó, nagyon jó. Helyes a formája is. Igény is van rá. A célját el kellett, hogy érje. A szeptember nem szállt el csak a tanulásra való áttállással. Az ipar kar levizsgázott könyvteléből, csökkentve a félévi vizsgatervet. Komolyan vették. Persze problémák is voltak. A kereskedelmek áruismeretből koncentráltak, de nem volt hozzá jegyzet, s így ők nem vizsgázhattak.

— Igen, ez ismert. Jegyzet-problémák minden tagozaton és minden évfolyamon vannak.

K. F. első évfolyamos:
— Szomorúak vagyunk, de optimisták. Két hónap után talán nekünk is lesz statisztikajegyzetünk. De a mérnök-közügazdászoké lesz a legújabb kell. Várjanak, mondták. Várunk. Útmutató sincs mindenből, amiből kellene. (pl. gazdaságföldrajz.) Van

úgy, hogy az előadó mindent szépen elmond, csak egy-két lényeges dolgot nem közöl, s így nehéz megérteni, mihez köthetik az előadás, hol keressük, mi tartozik hozzá. Nekünk azt hiszem, minden nagyon nehéz. Az I. évfolyamnak nincsen délelőtti foglalkozása sem, csak esti. Pedig jó lenne. Elsősorban azon kell igyekeznünk, nehogy kimaradjunk. Majd jövőre minden másképpen lesz.

— **Teket András, az Egyetemi Tanács MEGHÍVOTT TAGJA. Mit jelent ez?**

— Tulajdonképpen én tartom a kapcsolatot az egyetem vezetősége és a tagozat között. Például a szakágazatosi-

tással kapcsolatban. Én ismerem a körülményeket, a lehetőségeket. Tovább adtam, ismertem őket a csoportokkal. Aztán megbeszéltük, s ki-ki nyilatkozott.

Bementem egy matek szemináriumra. Figyeltem az arccokat a mozdulatokat. Miről is fogok írni? Valamelyikük azt mondta, hogy a KÖZGAZDÁSZ többet jelent nekik, mint a nappalisoknak. Belőle tudják meg, mi újság van az egyetemen. Miről folyik éppen vita? Hogy élünk. Miről fogok írni? Nézem az arccokat, a mozdulatokat. Látom rajtuk, erős akarattal, felöllesztudatból vállalták.

Bakonyi Péter

Kihelyezett munkatársunk jelenti:

A mikor 1970. szeptember 9-én a Pécsi Tudományegyetem állam- és jogtudományi karának aulájában elhangzott a Himnusz, még kevesen tudták Pécsért, hogy ezen a délelőttön nem csupán 102 golya, hanem egy új egyetem is avatását ünnevelte. És talán új lap kezdődött a magyar közgazdászoké történetében.

Azóta majdnem két hónap telt el, már nem néznek csodabogaróként ránk sem, megszokták a nevet: közgazdász, és megszokták minket is, ismerősként néznek ránk a menzán, a vegyipészek kollégiumában, a jogászbálon, vagy akár a vasasi autóbusszon.

És talán sikerül lassanként gyökeret vernünk. Persze nem megy ez máról holnapra, hiszen a golyának minden új — új a város, az egyetem, a kollégium, új a tanulási forma, újak az emberek, új

az egész világ — s fel lehet-e két hónap alatt fedezni egy világot?

De ez magában véve még nem is az egész feladat,

hiszen nem csupán arról van szó, hogy megtanuljunk egyetemistának lenni, magát az egyetemet is nekünk kell megteremtetni — legalábbis azt a részt, ami ebből ránk há-
rul.

És ez csak látszatra tűnik könnyűnek. Itt nincsenek tradíciók, nincs megszokás, nincsenek gyakorlatban kialakult módszerek és főleg nincsenek felsőbb évfolyamok. Vajmi kevés eredménnyel bíznak, ha egy II. éves jogászt vagy orvostanhallgatót kérdeznék meg a lineáris tér felől. A magasabb évfolyamos társak hiányának egyébként nem a tanulás az egyetlen területe, hiányoznak a szervezeti kérdések megoldásánál is, első sorban a kollégiumi szervek létrehozásánál és működtetésében. KISZ-munkát sokan végeztek a középiskolában is, de például a diákbizottságok életre hívása merőben új feladatot jelentett. Az újdonsült diákbizottságoknak kellett megteremtetni a kollégiumi életforma kereteit — jóformán úgy, hogy csak elméletben ismerték a kollégium szó jelentését, azt a nagyon lényeges különbséget, ami a kollégiumot elhatárolja a diákokthozól.

Az egyetem születésével kapcsolatos problémák többsége azonban korántsem ilyen elméleti jellegű. Tagozatunk az egyetem központi épületében az orvostudományi kar helyét kapta meg, konkrétan két előadót, egy szemináriumot termet és néhány irodahelyiséget. Két előadó bővegesen elég is egy nem túlságosan nagy létszámú I. évfolyam számára, inkább az a kérdés, milyen előadó?

A volt élettani előadó mellett a folyosón még mindig bentlakók az orvosegyetem

FOTOPÁLYÁZAT

A FOTOSTÚDIÓ és a KÖZGAZDÁSZ szerkesztősége meghirdeti FOTOPÁLYÁZATÁT az egyetemi hallgatók részére.

Beadható személyenként maximálisan 10 db kép, mely valamilyen formában témájával kapcsolódik az ifjúsághoz. (Tanulás, sport, szórakozás stb.)

Méret: 13×18 cm, vagy 18×24 cm.

A képeket fotóművészekből és a Közgazdász szerkesztősége által delegált szakértőkből álló zsűri értékeli és a következő díjakat osztja ki:

I. díj: 300 Ft
2 db II. díj: á 200 Ft
3 db III. díj: á 100 Ft

Kiosztásra kerül továbbá több csomag fotópapír, film, elsősorban azoknak a pályázóknak, kik egyetemük életét dolgozzák fel, művészi igényű képekben.

A legjobb képekből kiállítás rendezünk az aulában.

Beadási határidő: 1971. február 1.

A fényképeket zárt csomagban kérjük a szerkesztőségben leadni.

sik végéből járnak be az egyetemre, bár ez is csak négy hete van így. Több mint egy hónapon keresztül egy pedagóguslakásból átalakított kollégiumban laktak — 26 ember egy családi háznak megfelelő területen, olyan körülmények között, amelyeket ottjártában a rektor elvtárs is a „nyomor-tanya” jelzővel illetett.

Mindkét kollégiumra egyaránt jellemzőek az öt-hat-ágyas szobák, s erre nem lehet vigasz, hogy vannak rosszabb körülmények közt működő kollégiumok is egyrészt, mert a budapesti I. évesek nem hatodmagukkal laktak, másrészt, mert a pécsi egyetemek, főiskolák diákokthozonaiban sem ez a helyzet.

De nem panaszkodni akarunk. Minden induló intézmény ezernyi megoldásra váro problémát vet föl — a mi tagozatunk sem lehet ez alól kivétel.

Reméljük, hogy az év végére sok minden másképp lesz, mint most, s azok, akik jövő szeptemberben lépik át a pécsi egyetem küszöbét, már az első pillanattól fogva minden energiájukat a tanulásra fordíthatják, hiszen ezt szeretnénk mi is.

Szeretnénk tanulni, bennmaradni az egyetemen, szórakozni, és szeretnénk, ha „oda-fönn” is tudnánk rólunk! Mert Pécsért sem kihelyezett mostohagyerekek akarunk lenni, hanem közgazdászhallgatók.

Kovács Péter

Látogatás

1970. november 5-én 11 óráig a IV. évfolyam nemzetközi szakos hallgatók üzemlátogatáson vettek részt a Csepel Vas- és Fémművekben.

A látogatás fő célja, hogy a nemzetközi hallgatók bizonyos benyomást, ismereteket szerezzenek az életnek erről, a számukra kevésbé ismert te-

rületéről is; emellett a hasonló látogatások az elhelyezkedési tervekhez is adhatnak bizonyos támpontokat. (Pl. a Csepel Vas- és Fémművek kiterjedt nemzetközi gazdasági kapcsolatokkal rendelkezik.)

A látogatás során a hallgatók megtekinthették az üzem meghatározott részlegét, majd Izsák András elvtárs, az Export Kereskedelmi Fővállalkozási Iroda vezetője tartott számukra tájékoztatót, amelyet konzultáció követett.

— A 20-as évek közgazdasági vitái a Szovjetunióban a gazdaság fejlesztéséről;

— Erdekek — anyagi ösztönzés — gazdálkodás a mechanizmusban;

— Az áru- és pénzügyi viszonyok szocializmusbeli szerepéről;

— A terv helye a szocialista gazdaságban;

— A gazdasági integráció problémái a szocialista országokban;

— Az értéknagyság marxizmus értelmezése és az értékről folytatott viták a modern közgazdasági irodalomban;

— Az értéktöbbletráta tendenciái a fejlett tőkésországokban;

— Pénzforgalom a modern kapitalizmusban;

— A monopolkapitalizmus pénzügyi problémái.

NEPGAZDÁSZ TERVEZÉSE TANSZÉK

— Nagy távlatok közelítésének kérdései;

— A tervezés és gazdasági szabályozók az új irányítási rendszerben

— Okonometriai modellek;

— Információs rendszerek. Elektronikus számítógépek te-
dógozásának szervezése;

— Termelőszektorok közgazdasági elemzése AKM alapján.

MUNKATUDOMÁNYI TANSZÉK

— A munkaerő-tervezés módszerei és tapasztalatai néhány szocialista országban;

— A munkatudomány főbb elméleti összefüggései és ezek felhasználása a munkaerőgazdálkodásban;

— A munkaerő hatékony foglalkoztatásának kritériuma a gazdasági racionalitás, ill. szociálpolitikai megítélés szempontjából;

— Technikai fejlődés és az oktatási, szakképzési rendszer főbb összefüggései és jellegzetességei hazánkban 1950 és 1967 között;

— A munkaerő területi mobilitásának költségei;

— A munkáltatói szabályozók változtatásának hatása a vállalatok magatartására;

— Az anyagi érdekelttség, ösztönzés és a munkatermelékenység alakulásának összefüggései;

— Vállalati anyagi ösztönzési rendszer;

— A munkaerőhiány leküzdésének eszközei és módszerei az iparban;

— Vállalati munkaerő-gazdálkodás és vállalati rugalmasság;

— A munkaerő konvertálhatóságának kérdései a vállalatoknál (Szakmánként, foglalkozási ágak és szakképzési szintek szerint).

— A kvalifikált munkaerő hatékony foglalkoztatásának vizsgálata;

— A vállalati belső mechanizmus és a munkaerőgazdálkodás elemzése egy adott vállalatnál;

— Az átképzési, továbbképzési rendszer kialakítása egy budapesti nagyvállalatnál;

— Az életmód, a fogyasztás és az ökológiai környezet összefüggései;

(Folytatás az 5. oldalon)

TDK

A tanszéki TDK felelősökkel november elején megbeszélést tartottunk. A megbeszélés egyik célja az volt, hogy az egyes tanszékek képviselői betekintést nyerjenek a többi tanszéken folyó ezirányú munkálatokról.

Ennek érdekében minden tanszéki TDK-felelős röviden elmondta a náluk folyó munkát, a felhalmozott tapasztalatokat és a jövőre vonatkozó elképzelését. Másrészt pedig felvilágosítást adtunk a jelenlévőknek, hogy ezen a téren milyen feladatokat végez a KISZ és milyen lehetőség van a munka koordinálására.

A megbeszélésen Dr. Csizmadia Ernő tudományos rek-

torhelyettes elvtárs hasznos tanácsokat adott a hallgatók tudományos munkába való bevonásának lehetőségéről.

A megbeszélés szellemében megtörtént a KISZ részéről a TDK jelentkezések felmérése és a tanszéki felelősökhöz való továbbítása is. Eddig már több, mint 50 dolgozat megírására jelentkeztek. Létszámban ez már a 70 fő körül jár, mert vannak témák, amelyek megírásában többen is részt vesznek.

A jelentkezések még nem fejeződtek be. Várjuk az újabb részvevőket!

Forgács Csaba
TDK, felelős

AZ 1970/71 ÉVRE MEGHIRDETETT TDK TÉMÁK
IPARGAZDASÁGTAN TANSZÉK

— A közgazdasági szabályozók 1970-től életbelépő változásainak elemzése, hatásainak vizsgálata;

— A vállalatok és a dolgozók nyereségérdekeltségének, az anyagi ösztönzésnek fejlesztése;

— A beruházások tervezési és tényleges hatékonysága közötti különbségek okainak elemzése, nagyságának csökkentési lehetőségei;

— A IV. ötéves terv iparfejlesztési célkitűzéseinek elemzése egy-két adott iparágban;

— Az eszközigenység figyelembevétele a vállalati árképzésben;

— Az árdifferenciálás problémái a vállalati árpolitikában és az ártervezésben;

— A finanszírozás és a vállalati növekedés

— A vállalati bér-gazdálkodás tartalmának felhasználása a hatékonyság növelése érdekében;

— A termelési függvények felhasználási lehetőségei a vállalati gazdálkodásban;

— Az ipari termék gazdaságos exportjának problémája;

— A vidéki iparfejlesztés problémái gazdasági fejlődésünk jelenlegi szakaszában;

— Ipari termékek „desk research” jellegű piacutatása;

— Műszaki fejlesztés — termelés — piac: kapcsolódások és kölcsönhatások;

— Döntések előkészítése a saját kutatás — licencia, ill. know-how vásárlás alternatívájához.

INFORMATIKAI KUTATÓ CSOPORT

— Szabályozásméleti módszerek alkalmazása vállalati számviteli, pénzügyi stb. folyamatok (részfolyamatok) szervezésénél, illetve elemzésénél;

— Információméleti módszerek alkalmazása vállalati számviteli, pénzügyi stb. folyamatok (részfolyamatok) szervezésénél, ill. elemzésénél;

— Elektronikus gépek vállalati alkalmazásai.

BELKERESKEDELMI TANSZÉK

— A gazdasági ösztönzőrendszer változásai a negyedik ötéves terv folyamán;

— Egy-egy kereskedelmi ágazat áruforgalmi és hálózatfejlesztési feladatai a negyedik ötéves tervben;

— A nagykereskedelem és kiskereskedelem kapcsolatai;

— A fogyasztás távlati tervének módszertani problémái;

— A költésstruktúra változása egy-egy kereskedelmi ágazat vagy vállalati példáján (1967-től 1970-ig);

— A vendéglátóipari ételforgalom ráfordítási igényessége, preferenciái és jövedelmezősége;

— A marketing alkalmazása és továbbfejlesztésének időszervi problémái egy-egy kereskedelmi ágazat vagy vállalat példáján keresztül;

— A vállalati szervezet korszerűsítésének problémái a kereskedelemben;

— A kereskedelmi és vendéglátóipari nagyvállalatok és hálózatok közötti kapcsolat fejlesztésének irányai;

— A távlati idegenforgalmi prognózisok készítésének módszertana.

POLITIKAI GAZDASÁGTAN TANSZÉK

— A nemzeti jövedelem fogalmának közgazdasági meghatározása — a produktív és in produktív munkáról folytatott viták;

— A gazdasági növekedés szocializmusbeli problémái — szocialista növekedési modellek;

Informatika

„7” rovat

Köszönjük

A II. évfolyam külkereskedelmi szakos hallgatók vizsgaidőszakát 1 héttel meghosszabbították. Az 5 kollokviumot és 1 szigorlatot ugyanis a tanterv szerint az ötletes vizsgaidőszak alatt kellett volna letennünk, márpedig ugyanezen tanterv szerint az „ötletes vizsgaidőszak... 6-nál több vizsga esetén hosszabbodik.” Mivel a vizsgák számánál a „szigorlat két kollokviumnak számít”, a vizsgaidőszakban e szerint 7 vizsgát kell magunk mögött tudni.

Jogosan kértük és kaptuk meg tehát a vizsgaidőszak meghosszabbítását 1971. január 30-ig. Problémát korábban csak az okozott, hogy a kollokviumi vizsgák közé számolt PG-ből lehetőség van a vizsgaidőszak előtt a kollokviumi jegy megajánlott jegyként való megszerzésére.

A pillanatnyi helyzet és a korábbi tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a hallgatók nagyobb része tényleg sen a vizsgaidőszak alatt rendes kollokviummal fogja megszerezni PG-jegyét. Tehát köszönjük Bedő elvtársnak az intézkedését.

Regőczy István
II. külker szakos hallg.

Elmélet és gyakorlat...

Hallottam egy mondást: ezen az egyetemen a szervezőtudományt oktatják, belőle disszertációkat írnak, csak épp nem művelik...

Adalék ehhez. A III. éves külkereskedelmi külker. statisztika és külker. gazdaságtan előadásuk van hetenként felváltva hétfő reggel 8-tól. Két héten fordult már elő, hogy hiába jöttek be: a statisztika és külker. tanszék a másira tolja az óra megtartását. Az egyik előadó elkergette az órát a másiktól. Közben beteg lett, és kollégáját arról nem értesítette, sem helyettesítésre nem kért senkit. Lényeg az, hogy a hallgatók álmosan pislogva vároznak a hétfő reggeli felhőmályban, aztán joggal morogva távoznak. A következmény: esetleg most már egyáltalán nem fognak bejönni, akár lesz óra, akár nem.

A két tanszék között a távolság kb. 10 méter. Igaz lenne a mondás?

d. a.

8. § (1) A tudományos technikai forradalom követelményeinek megfelelően a társadalmi gazdasági fejlődés gyors ütemének megalapozása, a népgazdaság szerkezetének korszerűsítése érdekében a tudományos kutatás az ország adottságait figyelembe véve, az eddigiekénél nagyobb mértékben fejlődjen és váljon hatékonyabbá.

(A magyar népgazdaság negyedik ötéves terve, I. fejezet)

...ÉS, HOGY MEGY BE?

Ügyvitelszervezés előadás.
Előadó: Kiss Imre.



— Egy országos vállalatnál jártam. Az igazgató örömmel újsgárolta. Hogy korszerűsítik a vállalatot, elektronikus számítógépet vásárolnak.

— És mire lesz ez jó?

— Mindig tudni fogom, hogy abban a percben mi történik a vállalatnál. Minden adat ott lesz az íróasztalomon.

— És hogy megy be az irodába? Nem lenne jobb, ha az adathalmaz helyett minden reggel csak egy cédula várná az asztalon, aznap feladatként öt kérdéssel, amelyekben döntést kell hozni, és az, hogy milyen döntés milyen következményekkel járhat. Hiszen erre való a számítógép.

AMERIKAI NYULBECSINÁLT?

— Talán egy kis történeti visszaillesztés — kezdte Kiss Imre elvtárs, az újonnan megalakult INFORMATIKA kutatócsoport vezetője, a beszélgetést. Nem kell hosszú múlt-ra visszatekinteni, hiszen az elektronikus számítógépek még nagyon fiatalok. Még fiatalabb ezeknek a gazdasági életben való felhasználása.

Először azt hitték, mindent meg lehet majd oldani. A gépeket kiváló matematikusok vezetésével nagyon jó technikusok kezelték. A gazdasági életben azonban nem tudták alkalmazni számítástechnikát. Pedig egyre inkább elterjedtek a számítógépek. A nagyvállalatok csodát vártak tőle. Válsághoz is vezetett a számítógépek alkalmazása. John Diebold amerikai közgazdász szerint az általa vizsgált vállalatok

szétől, több idejük marad a vezetésre.

CÉLUNK

Az októberi egyetemi tanácsülés jóváhagyta kutatócsoportunk beindítását. Tudjuk, minden közgazdász előbb-utóbb kapcsolatba kerül a számítógéppel. Kötelességünk — egyben égető szükség —, hogy olyan közgazdászokat képezzünk ki, akik a gazdasági gyakorlatban is használni tudják a korszerű elektronikus számítógépeket.

Egétő szükség, mivel egy-egy számítógép kezeléséhez 30–40 rendszer-szervező közgazdász szükséges, ezek közt legalább 5–6 terv-mat. szakos szintű. Eddig ilyen egyetemünk mintegy 100–150-et bocsátott ki, a 100 számítógéphez pedig a szükséglet mintegy 3000 fő.

A képzésnél fontos, hogy már középszintű szinten találkozhassanak a diákok a számítástechnika alapjaival, ezért tanárszakosainkat is új képzésmódban kívánjuk részesíteni. Tervünk, hogy tanár „B” szakon számítógép-technika, ill. statisztika-számítástechnika ágazatok is legyenek.

Szeretnénk, ha kutatócsoportunk munkája nyomán már két év múlva számítástechnikában is korszerűen képzett diplomások hagyják el egyetemünket.

KAPCSOLATOK

— Tanszékünk örömmel üdvözölte az INFORMATIKA ku-

tatócsoport létrejöttét — mondta Ferencz László elvtárs, a számítési tanszék vezetője. Kiss Imre elvtárs személyében komoly biztosítékot látunk a tanszék és a kutatócsoport együttműködésére. Kiss elvtárs, mint a tanszék volt külső oktatója egyben az elektronika elismert szakembere. Az INFORMATIKA kutatócsoport részt vesz a tanszék munkájában is, közös kutatásokat végeznek. A kutatócsoport elvállalta néhány tananyag-rész elkészítését és oktatását is.

Közös feladatokat dolgoz ki az INFORMATIKA a marketing kutatócsoporttal is, valamint megkezdte a szoros kapcsolatok kiépítését a matematika, az üzemszervezés, és a többi szak-tanszékkel is. Egyetemünk vezetésétől minden anyagi és erkölcsi támogatást megkapunk, az egyetem saját pénzügyi kereteiből 1 400 000 forintot adott, plusz 24 000 000 forintot irányzott elő számunkra az állami költségvetés.

A volt nyelvi laboratórium helyén egy számítástechnikai gyakorlótermet kívánunk létrehozni kis- és középgépekkel, amelyen hallgatóink gyakorlati feladatokat végezhetnek.

Nemcsak a hallgatókat kell felkészíteni a számítástechnikai program keretében, de a tanszék oktatóival is közös szemínáriumokat fogunk tartani, hogy a korszerű követelményeknek megfelelően munkájuk.

...Azért, hogy minden kel-

HALÁSZ GÉZA

Jó dobást!



A budapesti II. osztályú CSB-n harmadik helyezést ért el, az országos II. osztályú CSB-n a KISTEXT ellen kiesett cselgáncscsapatunk.

A volt I. osztályú csapat már a múlté. Az edzéseken csupa új arcok, zömmel elsőseket látni. Ők most kezdenek el

tulajdonképpen versenyzővé válni. A régiak elmentek.

— Ez az egyetemi szakosztályok gyengéje — válaszolta kérdésemre Nádai Pál edző. — Ha valaki befejezte tanulmányait, utána esetleg egy-két évig lehet számítani rá. Munkahely, túlórák, család... — a legtöbben fel is hagynak az aktív sportlással.

— Mostani eredményekkel tehát elégedettek lehetünk?

— Én a magam részéről meg vagyok elégedve a budapesti harmadik hellyel. Az országos bajnokságban pedig éppen a későbbi bajnoktói kaptunk ki...

A technikai és a fizikai alapozás minimum fél-éves munkát jelent. Ezután kerülhet csak sor az első „mérkőzésekre”.

A III. osztályú minősítés eléréséhez 12 pont szükséges, a II. osztályúhoz 30, az I. osztályúhoz pedig 60 pontot kell összegyűjteni egy évben. Az utóbbit „A” kategóriájú versenyeken, az előbbieket a „B” és „C” kategóriában lehet megszerezni. Pontot viszont csak a helyezettek kapnak!

— A jelenlegi gárdával mik a további célok?

Nem szabad megfeledkezni arról, hogy kezdő versenyzőkről van szó. A technikai alapozást nagyjából befejeztük, következik a fizikai erősítés, a versenyrutin megszerzése. Egy cselgáncsos legyen „harapós”. Jövőre el akarjuk érni, hogy mindenki megszerezze a III. osztályú minősítést — néhányan esetleg a II. osztályú —, 72-re pedig a II., illetve I. osztályú. Heti három edzést tartunk. Izápi Gábor, Selényi Zoltán, Révész Zsolt, Osvald István, Tóth Lajos, Dévényi Sándor, Szilágyi Péter, Kiglics István, Schelling Károly, Béll László, Kirshen Károly, Lukács Zoltán — a csapat.

A felsőbb súlycsoportokban gyengébben állunk, ezért 93 kilogramm fölötti — és természetesen „könnyebb” elsőöket is szívesen látnánk.

— Ha jól vettük ki az előbbiekből, 1972-ben esetleg szó lehet az I. osztályba való vizsgakerüléstről is!

— Igen; remélem...
Símor J.

(Folytatás a 4. oldalról)

— Az igazgatás-irányítás szociológiai problémái a gazdasági szervezetekben;
— Társadalmi mobilitás hazánkban;
— A tudományos-technikai forradalom, a műszaki fejlődés hatása az üzemi-társadalmi struktúrára;
— A kiscsoportok szociológiai problémái;
— A bérpolitikák, a bérezési döntések szociológiai kérdései;
— A szociológiai ismeretek felhasználásának elméleti és gyakorlati problémái az ipari üzemekben;
— A fizikai munkakörnyezet hatékonyságát és pszichológiai állapotot befolyásoló szerepe;
— A munkavégzés tudatú tükröződése és személyiségfejlesztő hatása;
— A munkalelettan fő módszerei.

MARKETING KUTATÓCSOPORT

— A zöltség- és gyümölcsárak volumenének és összetételének szezonális változása a fővárosban;
— A bűrtörvények terjedelmének meghatározása;
— Az egyetemi ifjúság, mint jövődöntő bűrtörvényszerű igényelnek és elképzeléseinek felmérése és értékelése;
— Egyes bűrtörvények életciklus-görbéjének változása, és az ezeket kiváltó kényszerítő és keresleti tényezők;
— A zöltség- és gyümölcsárak modellje, az értékesítési csatornák arányai és jellegzetességei;
— A reklámtérképesség szerepe a szintetikus mosószerek piacán folyó versenyben.

STATISZTIKA TANSZÉK

— 1969/70 tanévben délelőtti tagozatra felvettek tanulmányi és felvételi eredményeinek egybevetése és elemzése;
(Témairányító: Szarvas Beatrix)
— Az 1970/71 tanévre délelőtti tagozatra jelentkezettek összetételének és felvételi eredményeinek elemzése;
(Témairányító: Kordögyvartó Györgyné)
— A gazdaságdemográfia néhány kérdése;
a) A népesség foglalkoztatottság szerinti összetételének megváltozását jellemző fontosabb vonások 1960 és 1970 között;
b) A születési és halálozási mozgalom intenzitásának alakulása 1960 és 1970 között.

IPARI ÜZEMSZERVEZÉS TANSZÉK

— A szervezési módszerek;
— A vállalati belső irányítási rendszer fejlesztésének elvi és módszertani kérdései;
— A vállalati vezetés kérdései;
— Az iparvállalatok tervezési kérdései, különös tekintettel a tyártásösszetétel optimalizálására;
— A rendszerkategória mint módszer és mint eszközrendszer.

PÉNZÜGYI TANSZÉK

— A vállalati gazdálkodás és a KGST-országok integrációjának fontosabb összefüggései;
— A KGST-országok pénzügyi elszámolási rendszere;
— Bankrendszer-típusok a szocialista országokban;
— A hitel szerepe a szocialista országok jelenlegi fejlődési szakaszában;
— Pénzügyi szabályok és a vállalatfejlesztés aktuális kérdései;
— A vállalati és személyes anyagi érdekeltég kapcsolata a IV. ötéves terv szabályozó rendszerében;
— A költségvetés tervezetének új irányai. (Mikró — makró-problémák.)

MATEMATIKA TANSZÉK

— Bimatrix játékok;
— Differenciál-egyenletek közgazdasági alkalmazásai;
— Közgazdasági struktúrák vizsgálata algebrai módszerekkel;
— Szolgáltató vállalatok vizsgálata lineáris programozási módszerekkel;
— Kockázat és mérés;

GAZDASÁGFÜLDRAJZ TANSZÉK

— A budapesti agglomeráció és Pest megye területének közös érdekeltég problémái és az agglomeráció lehatárolásának módszerei;
— A településsűrűség mint ipartelepítési kritérium és ennek figyelembevételétől függő gazdasági és magyar ipartelepítésben;
— A gazdasági növekedés a regionális egyensúly összefüggése az ipar terület elhelyezésére.

KÖZLEKEDÉS TANSZÉK

— A fuvarpiac sajátosságai, a keresleti analízis módszerei egy vállalat, ágazatra vagy általánosságban;
— A szállítmányozás jelentősége a közlekedés feladatának megoldásában;
— Az automatizálás perspektívái a közlekedés és hírközlés területén, és az ezzel összefüggő szakember-ellátottság, kéaderképzés problémái;
— A közlekedési vállalatok üzemszervezési feladatai az új gazdaságirányítási rendszerben, tekintettel a közlekedéspolitikai feladatok végrehajtására.

TUDOMÁNYOS SZOCIALIZMUS TANSZÉK

— A szocialista társadalom csztálystruktúrájának elméleti kérdései;
— A népi demokratikus forradalom általános érvényű elméleti összefüggései;
— A mai polgári demokratikus állam politikai rendszerének jellemző vonásai;
— A marxizmus klasszikusai a nemzet kérdéstről;
— A permanens forradalom a marxizmus — leninizmus forradalom-elméletében; történelmi érvényesülésének egyes konkrét válfajai;
— A Párizsi Kommun hatásának tükröződése a marxizmus állam- és forradalomelméletében;

— Diákmozgalmak Nyugat-Európában;
— Szocialista eszmék a fejlődő országokban;
— Az MSZMP szövetségi politikájának időszaki kérdései;
— A gazdaságirányítási reformjával összefüggő társadalmi-politikai kérdések;
— Kulturális forradalmunk időszaki kérdései;

VILÁGGAZDASÁGI TANSZÉK

— A fejlett tőkésországok gazdasági fejlődésének problémái (egyes országcsoportok, vagy egyes országok gazdasági fejlődését vizsgálva);
— A fejlődő országok gazdasági fejlődésének problémái (egyes országcsoportok, vagy egyes országok gazdasági fejlődését vizsgálva);
— A szocialista országok gazdasági fejlődésének problémái (egyes országcsoportok, vagy egyes országok gazdasági fejlődését vizsgálva);
— A szocialista nemzetközi munkamegosztás elméleti problémái;
— A szocialista országok közötti együttműködés sajátosságai és problémái;
— A termelőerők fejlődésének főbb kérdései a világgazdaságban;
— Az állam gazdasági üsztöngő-szabályozó és világgazdasági feladatai;
— Gazdasági növekedés elméleti problémái és vizsgálata a fejlődő országokban;
— Gazdasági integrációs folyamatok a világgazdaságban;
— Nemzetközi gazdasági kapcsolatok tervezése, szervezése a fejlődő országokban;
— A gazdaságfejlesztés problémái a fejlődő országokban;
— A modern kapitalizmus modellje és a nemzetközi kapcsolatok;

FILOZOFIA TANSZÉK

— Engels és a filozófia kérdései témakör, amelyen belül különböző részművek lesznek (Engels a forradalomról, Engels tudományos módszeréről, Engels a gyarmatok fejlődéséről, Engels és a polgári állam stb.);
— Mennyiség és minőség problémája a közgazdaságtanban.

GAZDASÁGTÖRTÉNETI TANSZÉK

— Tanulmány a szocialista Magyarország negyedszázados gazdasági fejlődéséről. (Egy-egy ágazat történeti fejlődési problémája: növekedési ütem; struktúrávaltozás... stb.)
— Valamely gyár vagy mezőgazdasági üzem gazdaságtörténetének feldolgozása a felszabadulásunk utáni időszakban.

AGRÁRKÖZGAZDASÁGI TANSZÉK

— Kenyérgaboca termelése és exportjának lehetőségei;
— Matematikai módszerek a mezőgazdaságban;
— A mezőgazdaság támogatási és jövedelemelvonási rendszere;
— A kereskedelem és a mezőgazdaság;
— Jövedelmesség és gazdaságosság a mezőgazdaságban. (VEGE)

PORNÓDÖMPING SEXORSZÁGBAN

Svédországról az emberek úgy beszélnek, mint az álmok világról. Magáról a Kánaánról! Csak hűvösebb éghajlat alatt...

Milyen is ez a „mirelit Kánaán”? Valóban olyan fantasztikusan gazdag ország? És mi az igazság a szabad szerelem szertelen szigetéről? Hogyan néz ki egy „csupa műemlék ország”, amely 170 évig nem látott háborút, s két olyan világhéregést, mint az I. és II. világháború, úszott meg „semleges”, sőt, páratlanul meggazdagodva mások katasztrófáján?

Számtalan izgalmas kérdés, amelyek szinte eleven kérdőjellel görbülve tartották bennünk az izgalmat az utazás előtti hetekben.

Egy újságíró-delegáció tagjaként, a magyar újságíró labdarúgó-válogatottal ugyanis a májusi hazai találkozó visszavágójaként, egy hétre Göteborgba utaztam. Ott megmérkőztünk a zöld gyepen a svéd kollégáinkkal.

Az eredményt talán hagyjuk. Maradjunk annyiban, hogy visszavágtak magyarországi vereségükért...

Az élmények azonban sok mindenért kárpótolnak.

Láttunk olyan szép városokat, mint Malmö és Göteborg. S láttunk olyan, méreteiben és természetben is fantasztikusnak tűnő gyárakat, mint a göteborgi Götaverken hajógyár, amely a legnagyobbak közé tartozik a világon, s talán az egyik legnagyobb autógyárat, a Volvo cég központi telephelyét.

Talán néhány érdekesebb adattal érzékelhető méreteik:

A hajógyárban egyszerre két dokkban készítenek tartályhajókat, melyek egyenként 230 ezer tonna bruttó súlyúak. Hosszuk 320 méter, szélességük 46, magasságuk 75 méter... S a közeljövőben készítenek liverpooli megrendelésre egy még nagyobbakat...

S a Volvo központ Göteborgban... Hogy megnézhessük az egyes — futószalagokkal összekötésben álló — üzemi részeket, a mi Margitszigetünkön használatos mikrobuszhoz hasonló kis „vonat”ba ültettek bennünket. Így jártuk körül és csodáltuk meg a sok négyzetkilométer területen elterülő gyárterületet. Egy-két adat a termelésre: naponként 755 autó kerül le a futószalagokról, s addig, míg a vastag ecellemezékből a teljesen kész, kipróbált kocsi a gyárból kigördül, mindössze 18 óra telik el...

Ennyit talán a monumentalitásokról. Volt azonban, ami Svédországgal kapcsolatban még jobban mozgatta valamennyiünk fantáziáját.

Eddig is sok minden furcsaságot hallottunk a svédekről, szokásaikról, életmódjukról. Amit azonban ott tartózkodásunk során tapasztaltunk, minden képzeletünket felülmúlta.

A jólét egy bizonyos fokának elérése ugyanis az emberek egy részét a magukkal mit kezdeni nem tudás egészen fura és lehetetlennek tűnő szféráiba sodorta.

Alig akartunk hinni a szemünknek például, midőn fényes nappal, több alkalommal is, tántorgó teenagerekkel találkozottunk az utcán. Nem az italtól, a kábítószer mámorától ténferegtek szinte önkívületi állapotban.

Másik meglepetésünk — az előzetes információk dacára — a szexörület. Porno- és szexdömping az üzletekben, a mozikban, az áruházakban, a klubokban. De még a villamos oldalán is hatalmas, meztelen nő reklámozott egy parányi árucikkét...

A mozikban számtalan pornográf filmet vetítenek — korhatár nélkül. Nevetségesen naiv keretjátékba csomagolva mutatják be a filmvásznon premier planban a pornográfia minden létező és elképzelhető változatát. S a nézőtérben 13-16 éves fiatal párok nézik az „előadást” halálos közömbösséggel, arcukról lerívó unalommal. S a vásznon pereg a film. A keretjáték három idősebb, „büles szexpszichiáter” nagykomolyan elmagyarázza a nézőknek, mitől óvakodjanak, hogyan lesz két fiatal gyerek homoszexuális. S a két „szereplő” egy nyolc és egy tizenhárom év körüli kislány premier planban elismétli a „nagyoktól” elrejtett homoszexuális aktust. S mi a nézőtérben elborzadunk, hogy létezzet két anya, aki erre a „filmfészerepre” eladta leányát...

S az ilyen filmeknek se szeri, se száma. Sőt, mi több, pornoklubok is működnek, nem is magas belépődíjjal. Az egyiknek, mint hallottuk, egy díszidoms magyar a vezetője...

Az újságos bódékban, a könyvtárakban, de még az áruházakban is, amerre csak néz az ember: szex és pornómagazinok minden mennyiségben.

A pornográfiának eljutottak — publicitásban — egy olyan fokára, ami bizony egy idegenből jött, messzemenően nem prüd halandónak is erősen gyomorháborító...

S mindezeket látván, azt hiszem, jogosan fogalmazódott meg bennünk az a következtetés, hogy talán ennek a szexörületnek is nagy szerepe lehet abban, hogy szinte nem láttunk mosolygó arcú fiatal Göteborg utcáin!...

Pongrácz György



— Tudja, ki voltam és odafönt? ...

MÉDIUMLESEN

MULT PÉNTEKEN VALÓSÁGOS NÉPVÁNDORLÁS indult a klubba. Félig tréfásan, félig komolyan kérdezték egymást az emberek: „Te is a szeánszra jöttél?” Mindnyájan valami szellemidézés-szerűséget vártunk, amit persze dialektikus materialista alapon nem mertünk egymásnak bevallani. Ha szellem nem is, de egy rendező azért megjelent, és mondta, hogy fájunk fel a 301-be. A 3000 méteres akadályfutás döntője gyenge produkció volt ahhoz képest, ahogy a közönség megtette az utat a klubtól a harmadik emelet közepéig. Az igyekezet érthető; mindenki közről akarta látni a médiumot. Aztán meg is láttuk. Olyan volt, mint egy ember. Volt két szeme, orra, két füle, szóval kívülről nem látszott rajta, hogy médium.

Egyszerre belülről sem. Először ugyanis dr. Király József, pszichológus professzor tartott előadást. Sok érdekességet tudtunk meg a telepáciáról. Megtudtuk azt is, hogy mit nem tudunk. Nem tudjuk például, mi a telepátia, jól-lehet kísérletekkel bizonyított a létezése. Erre nézve a professzor érdekes bizonylatokat és azoknak még érdekesebb eredményeit említette.

Az előadás után következett a gyakorlat. A médium, közzások őrizete mellett elhagyta a helyiséget arra az időre, amíg mi odabenn elvégzendő feladatát megbeszéltük. Ezután Dániel Béla „művész úr”, azaz a médium, visszatért a terembe, majd Király professzor irányítása mellett, végrehajtotta a penzumot. Ez pedig állt a következőkből: az utolsó padsorban kabáttal letakarva elhelyeztünk egy kaptűt. Ezt vigye az egyik fogason lógó bukósisakhoz és szúrja bele. Ezután menjen a terem másik oldalára, ahol az egyik lány egy krétát szorongat, vegye azt el tőle, és vigye a táblához. Tapsvihar jelezte a feladat végrehajtását. Mindenki ámult-bámult, csodálta a „művész urat”, és kereste, hogy mi a finész a dologban. Azt láttuk, hogy a professzor mindig a médium jobb oldalán haladt, szúrós szemekkel meredt maga elé, és úgy nézett ki, mint aki koncentrálna. Közben nem szólt egy szót sem, és a médium ennek ellenére tudta, mit kell tennie. Egy újabb kísérletnél a médium felesége volt az irányító. Egy találomra kiválasztott könyv 111. oldaláról kellett a páciensnek egy meghatározott mondatot felolvasnia. Felolvasta. Az őrdög tudja, hogy csinálta, de felolvasta. Milyen jó lehet ezeknek otthon, mondta valaki mellettem, olyan jól elbeszélgethetnek fejben.

IGAZOLNI AKARVA, HOGY A DOLOGBAN SEMMI CSALÁS NINCSEN, közülnünk választottak irányítót. Mondanom sem kell, hogy a „művész úr” most is végrehajtotta azt, amiben megállapodtunk. A következő kísérletnél az egyik kollégánk előre leírta egy papírra, hogy mire fog koncentrálni, azaz, mit kell tennie a médiumnak. A papír letétbe helyezése után, a médium egy kistányéron cukrot vitt az egyik hátsó padban ülő hallgatónak. Utána megneztük a papírt. Stimmelt.

Ekkor valakiben felmerült, hogy biztos mormol valamit magában az irányító, és ezzel akarva, akaratlanul elősegíti a médium munkáját. Ezt ellenőrzendő, a következő kísérletet egy német hallgató irányította, aki állítólag bizony isten németül koncentrált. Apróbb zökkenők voltak, a „művész úr” egy sörösüveg helyett egy doboz cigarettát ragadott a kezébe, majd kivett belőle egy szálát, és mindenáron az egyik kislány szájába akarta tenni, végül látva, hogy ez nem jó, beledobta a sörösüvegbe. Az előzetes megbeszélés szerint a cigarettához hozzá sem kellett volna nyúlnia. Azt csak azért tettük az üveg mellé, hogy a szellemeknek kicsit megnehezítsük a dolgát. Sikerült. Mint ahogy a feladat is, csak egy kicsit lassan. De hát, istenem, nem lehet minden szellemnek felsőfokú nyelvvizsgálója németből.

EZ VOLT AZ UTOLSÓ KÍSÉRLET, ezután megtudtuk, hogy ez nem is telepátia volt, hanem egy jó érzékszervekkel rendelkező ember mutatványssorozata a közönség szórakoztatására. A szellemek trónfosztottak lettek, és kiderült, hogy az egészhez nem kell más, mint nagyon jó fül, szem, és remek koncentrálokészség. Mindettől függetlenül a bemutatott produkciók nagyon érdekesek voltak, és valóban remekül szórakoztunk.

A lépcsőn lefelé jövet derült ki, hogy a gondolatolvasás körül még nincs minden tökéletesen rendben. Néhanán beszélgettünk a „művész úr”-ral, míg felesége jó húsz méterrel odébb várt. Egy darabig. Végül kifakadt: — Béla, hát hányszor mondtam még, hogy gyere már?! Úgy látszik, mégiscsak jobb szóban...

Borsi György



SVÉD SZAUNAREKLÁM

SPORT

Eredmények
Labdarúgás: KSC—Vegyeseipar 3:1
(Csapatunk őszi első)
Kézilabda: KSC—TÜKER 15:11, KSC—Rádiógyár 17:15
Kosárlabda: (ffi) KSC—M. Hajó 77:72

Asztalitenisz: (ffi) KSC—FEB 10:6.
(női) KSC—MNB 8:8

Férfi kosárlabda csapatunk 100%-os teljesítménnyel, és 120-as imponáló pontkülönbséggel nyert bajnokságot az NB III-ban.

A szép sikerekhez és a magasabb osztályba kerüléshez GRATULÁLUNK!

ELŐJÁTEK

Kincskeresők

ELOJATEK

Szin: szoba ágygal. Az ágyban Jean. Alszik. (Ez volt az előjáték.)

I. RÉSZ

Szin: út és környéke. Előtérben hepék, távolabb hupák. Hegyek is vannak meg olyan szurdok.
Kis csapat: (bevonul, tagjai Jean, Jacques és a mama.) Jean nem szól semmit, Jacques egyetért testvérével. Mama csendre inti őket. (Egy szikla hirtelen lezúdul a hegyről az útra. Ut nincs tovább.)
Mama: (hidegvérrel) Úgy emlékszem, legutóbb ez még nem volt itt! (térképet vesz elő. Amint a térképtáskába nyúl onnan egy összehajtogatott bandita esik ki, gyorsan szétterítődik és támad.)
Bandita: Puff, puff, puff, puff, puff, puff.
Mama: (Mint fent.) Mit óhajt jóember?
Bandita: (hívja társait.)
Banditák: (be)
Jacques: (morcosan) De hiszen ez felháborító!
Jean: (találja magát fel, a szőget a fején, a banditákat úgyszintén, revolverrel) piiff, piiff, piiff... stb.
Ut: (kinéz, mint egy mézszárszék)
Kis csapat: (dinamitot tesz a szikla alá, hátrábbról célbalőnek rá)
Dinamit: (ingerült lesz, majd jobban robban, mint az anyósom)
Szikla: (kinéz, mint a miszlik)

II. RÉSZ

Szin: (a barlang előtt. Kis csapat be.)
Mama: Ez a kincses barlang!
Jean és Jacques: (leesik az álluk. A koppanásra felriadnak) Jééééééé!
Banditák: (be) Kezeket fel!
Mama: (mint rendesen, egyébként meghúzza hőzentrágerét, az elsül és lekaszabolja a banditákat. Mint aki nagyot hall elegáns iróniával): Tes-sééééééé?
Mind: (elégedettek, kivéve a banditákat)
Szikla: (amely a barlang száját zárja el, rájuk esik)
Jean: (tábori ágyut ránt elő és tüzel)
Szikla: (lyukas lesz — a lik a csapatra esik a többi melléjük).
Mama: (harciasan) Utánam!
Mind: (a maxijuk alatt viselt mini helikopterrel fel).

III. RÉSZ

Szin: a barlang belseje.
Kis csapat: (keres).
Mama: (higgadtan) Úgy emlékszem, hogy az előbb még itt volt!
Tenori hang: (mint egy meg nem értett zseni — a sziklából): Hja, az rég volt!!
Mama: (belelő a sziklába): Kikérem magamnak ezt az életkoromra vonatkozó célzást!
Jean: „Kicsoda-Micsoda” Ön?
Hang: (továbbra is onnan, mármint a sziklából) A barlangi őrangyal, civilben ’utcaseprő Párizsban!
Jean, Jacques: Mama, hol a kincs?
Mama: Úgy látszik egy barlanggal odébb!
Kis csapat: (tovainal).

IV. RÉSZ

Szin: (másik barlang, gazdaságossági okokból lehet ugyanaz, mint az előbbi, ezek a barlangok úgyis olyanok, mint két pulykatozás)
Kis csapat: (be, a barlang előtti sziklán felirat áll):
FELFOGADÁS 1—3-ig.
Csoportvezetők részére a nagyszünetben is.
Mama: Hmm. Akkor gyerünk haza, majd holnap pót-vizsgáznak kincskeresésből, (hajó áll a barlang elé, pallót bocsájtanak le róla.)
Jean: (jó erősen ráugrik, az leszakad, ő felébred, és az ágya alatt találja magát) — Nahát! — (a szerző)

elkövettem felbuzdulva az utóbbi hetek tv-műsorán:
IVLAFTER

Borjúsült és egyéb

A múltkor kezembe került egy újság, amely részletesen leírta labdarúgó-válogatottunk egy fontosabb mérkőzés előtti programját. Volt abban pszichológus, humorista, mozi, borjúsült, sőt, még edzés is. A cikk végén azt írja az írója, reméljük, ezek után jól fog vizsgáznunk a magyar tizenegy.

Apropó, vizsga. Nem tudom, más hogy van vele, de nekem vizsgák előtt mindig olyan miszem van. Persze, ha oda-küldenék a Hofit, hogy ugyan bohóckodjon már egy kicsit annak az elesigázott magyar fiúnak, biztosan elmúlna a fejfájásom. Vagy megkérném, hogy hagyjon magamra. A Hofi. Mert én annál sokkal idegesebb vagyok, mintsem vicceket tudnék hallgatni. Hát nem látják, hogy azért esz a fene, hogy átmelegyek-e a vizsgán, vagy sem?

Akkor, mondjuk, jönne egy pszichológus, és lassan mondaná, hogy „át fogsz menni... át fogsz menni...”. És közben olyan megnyugtatóan nézne rám. A szemével. És lassan én is azt hinném, hogy át fogok menni... No, nem azért, mert tényleg azt hinném, csak olyan jól esik, ha törődnek az emberrel.
No, és az utazás. Ezeket a fociakat mindig repüléssel
Lehetne esetleg tanulni is, az valami olyan, mint focitáknál az edzés... De ha egyszer nekik megy anélkül... És egyébként is, sántít ez az egész hasonlat a focival... Hát hol forduj elő nálunk olyasmi, hogy ha engem ki-vágnak például számítástechnikából, emiatt menesztek a szövetségi kapitányt???

(B. Gy.)